

**VIERING VAN DE
VIJFTIENDE ZONDAG D.H.J.**

‘Noem me geen ziener of profeet,
want dat ben ik niet;
ik maak niet een deel uit van hun gilde.
Boer en tuinder ben ik van beroep.’
(Amos 7)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Het leven voert ons; 3c.
t.: S. de Vries/m.: W. Vogel*

WELKOM.

*Vakantie.
Even er tussen uit, -
waar 'er' dan ook voor staat.
Even open voor iets anders, -
hoe verschillend ook voor iedereen.*

*Even vrij van
dat dagelijks vaste model,
van wat anderen van je moeten,
volgens rooster wordt verwacht.*

*Even voelen
of ons dagelijks doen geen sleur,
ons lied niet afgezaagd,
ons praten geen deuntje is geworden.*

*Even zien
of we nog onszelf zijn,
een eigen smaak hebben,
onze eigen gang nog kunnen gaan.*

*Welkom u allen hier samen
omwille van elkaar in Gods naam. +*

Lied.

Het leven voert ons; 1c.

SCHULD BEKENNEN.

V.: Alleen het water waarmee
wij een ander laven
lest onze hete dorst.

Alleen het brood dat
wij met hongerigen delen
stilt onze honger.

Alleen de mantel waarmee
wij verkleumden kleden
geeft ons warmte.

Alleen het woord waarmee
wij bedroefden troosten
doet ons deugd.

Alleen God en Goed
van harte beleefd
openbaart zich in ons.

A.: **SCHOTEN WIJ TEKORT,
HET ZIJ ONS VERGEVEN.**

EERSTE LEZING.

Amos 7,12-15

Amasja, priester van het koninklijk bedevaartsoord
Betel, liet Amos weten:

‘Ziener, maak dat je wegkomt; smeer hem naar elders
en verdien er je brood met de profeet uit te hangen.
Hier in Betel, bedevaartsoord van ‘s konings
godsdienst, hier ben je niet langer gewenst.’

Amos diende Amasja van repliek:

‘Noem me geen ziener of profeet, want dat ben ik
niet; ik maak niet eens deel uit van hun gilde.

Boer en tuinder is mijn beroep.

Maar ik ben vanachter mijn beesten weggeroepen en
mij is te verstaan gegeven Gods woord in Israël te
laten horen. Tegen mij kun je zeggen: man, hou je
mond en ga niet zo grof te keer.

Maar Hij laat je weten:

hier ter plekke zullen uw vrouwen worden misbruikt,
uw kinderen om ‘t leven gebracht,
uw grond opgemeten en onteigend.
En van huis en haard verdreven
zul je sterven in den vreemde.

**A.: We zijn naar ‘t zelfde beeld gevormd
al zien we met andere ogen.**

**We zijn naar ‘t zelfde beeld gevormd
door één Levensgeest bewogen.**

**K.: We vormen een verband,
zijn aan elkaar verwant-**

**A.: waar één mens sterft
sterft heel de wereld.**

HET EVANGELIE.

Marcus 6,7-13

In die tijd riep Jezus de twaalf bij zich en begon hen
twee aan twee uit te zenden. Hij gaf hen macht over
de onreine geesten en verbood hen iets anders mee te
nemen voor onderweg dan een stok.

Geen voedsel, geen reiszak en geen geld in de gordel.

‘Je mag wel sandalen dragen, maar geen dubbele kle-
ding aantrekken.’ Hij zei verder: ‘Blijf waar je binnen
gaat tot je weer afreist. En waar ze je niet ontvangen
en niet naar je luisteren, ga daar weg en schud het stof
van uw voeten als een getuigenis tegen hen.’

Zij vertrokken om bekering te prediken. Zij dreven
duivels uit, zalfden vele zieken met olie en genazen
hen.

**A.: We zijn een leven onderweg
al volgen we andere wegen.
We zijn een leven onderweg
en wie komt geen ander tegen.**

**K.: De grond van dit bestaan
in vrede samengaan-**

**A.: wie één leven redt
redt heel de wereld.**

MEDITATIE.

*Respecteer de mensen
en zij zullen jou respecteren.'*
(Lao-Tse)

Amos, boer en tuinder, heeft zich nooit profeet genoemd; zo is hij pas veel later gaan heten. Evenmin zag hij zichzelf als 'róde profeet' zoals hij - zo'n zesentwintig honderd jaar nadat hij in Zuid Israël geboren is en in Noord Israël actief was - midden vorige eeuw genoemd werd door veranderingsgezinde groepen in Europa. Hoewel geen priester of theoloog waagde Amos het om het godsbeeld van die tijd aan te pakken en God niet langer exclusief te reserveren voor één - het joodse - volk, maar Hem te zien overal en alleen waar recht en gerechtigheid gebeurt. Amos durfde de welvarende bovenlaag van de samenleving op de korrel te nemen, die in weelde leefde en dit vanzelfsprekend vond, - zonder wroeging en planmatig de armen en de kleinen 'in zaak en vermaak' naar de ondergang hielp en nog nauwelijks respect toonde voor de rust- en feestdagen, die de maatschappij kleur gaven en boven sleur en platvloersheid uittilden. Hún handel en wandel maakten de dienst uit. Hiertegen ging Amos stevig tot grof te keer, - zo zeer zelfs dat hij heel die zelfgenoegzame welvarende bovenlaag van de bevolking durfde te vergelijken met een beeld 'uit eigen stal': volvette koeien van Basan, rijp voor de slacht.

*Misdeelden zuig en armen buit je uit.
Je zit te popelen tot feest- en rustdag voorbij zijn.
Dan kun je met je graan de markt op en
daar je producten verpatsen.
De kleine man wordt er afgetroefd,
de scharrelaar voor een habbekrats opgekocht.*
(Amos 8,4-7)

Zoveel eeuwen na deze boerenprofeet herkent onze tijd zichzelf in wat Amos aan de kaak stelt. Hoe handel en commercie alle sectoren van de samenleving tot in de huiskamer beet hebben. Hoe - onder impuls van machtige trendsetters en smaakmakers - feestdagen en zondag/rustdag hun gemeenschapskarakter verliezen, vervagen en bedolven raken onder 'zaken en vermaken'. Hoe de kleine neringdoende en het familiebedrijf bezwijken onder supermarkt en grootbedrijf. En hoe nauwelijks iemand zich afvraagt wat dit voor mensen persoonlijk, voor de samenleving als geheel en voor de wereldgemeenschap nu en op de lange duur betekent en teweegbrengt. Met beelden van technische hoogstandjes uit zijn tijd wijst Amos op de kloof tussen menselijk kennen en kunnen en gewetensvol handelen.

*'Steil jaag je paarden tegen de klippen op, -
geweldig!*

*Rotsen splijt je met een ossenploeg -
niet te geloven!*

*Maar intussen zet je recht en geweten buitenspel en
maak je wie goed doen het leven zuur.'* (6,12-14)

Deze 'boerenprofeet' botst op tegen de priesters van Betel en loopt stuk tegen het 'koninklijk bedevaartsoord', centrum en rotsvaste veste van de gevestigde godsdienst die wederwoord, laat staan kritiek of tegenspraak, niet duldt. Amos is geen priester en behoort niet tot 't gerenommeerde gilde van erkende profeten. Hij kan en wil zich er niet op beroepen 'in het ambt' te zijn, want hij is een 'leek' zoals dit in onze dagen in kerktermen heet; maar hij is wie hij is en zegt, wat hart en hoofd hem ingeven.

*Noem me geen profeet, want dat ben ik niet;
ik maak niet eens deel uit van hun gilde.
Boer en tuinder ben ik van beroep.*

Een godsbeeld waarin het Mysterie van het leven naar eigen hand wordt gezet, - een maatschappij waarin een zelfingenomen welvarende bovenlaag de dienst uitmaakt, - de aanbidding van menselijk kennen en kunnen dat eer en geweten naar het tweede plan verwijst, - het blijken misstanden van alle tijden te zijn; als we eerlijk zijn: onze tijd niet uitgezonderd. Ook dat Amos als 'leek', als 'gewone' maar gedreven mens uit de samenleving, - als stem niet vanuit het torentje maar vanuit het werkveld, niet gehoord mag worden en niet telt in de kringen van het gevestigde gezag, klinkt mensen van de kerk nú niet vreemd in de oren. Gezag wordt opgeëist, gehoorzaamheid bevolen. Maar gezag kun je niet opeisen, gezag krijg je en je vindt pas gehoor als je gehoor geeft. Het zou een zegen zijn voor het gezag van de kerkelijke overheid, wanneer 'het veld', 'de leek' stout- en vrijmoedig zijn stem verhief.

*'Voorzichtigheid, ze hebben je zo misvormd.
Om het hoofd te bieden
aan het gewicht dat wordt gehecht
aan aanpassen, compromis en angst,
voel ik de behoefte om te roepen:
Ben ónvoorzichtig en vergeet niet
dat stoutmoedigheid een deugd is
en zelfs méér dan dat:
het is een gave van Gods Geest.'*
(Dom Helder Camara 1909-1999)

BELIJDENIS

Lied.

*De kerk is daar; 2c
Adri Bosch/Willem Vogel*

ONDERBREKING.

Brood en beker
Collecte, orgelspel

BROOD EN BEKER.

*Brood van de korenaar
uit de aarde opgeschoten.
Door dauw bestoven
met regen gedrenkt
door de zon gekoesterd.
Brood als het leven
ons om-niet gegeven.*

*Brood door mensen gemaakt,
met zorg en moeite gekneed, bereid.
Brood als het bestaan
dat wij leiden en
delen met elkaar.*

*Brood in zijn handen:
het leven, ons bestaan.
dat een hart van Liefde heeft
in Wie alles wordt voltooid,
allen vereeuwigd.*

Lied.

*Dale over allen
G. Kock/A.Hnattyschyn*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek en ongerust zijn;
en wie het niet is wordt het ooit.*

*Bid voor die tijd, zorg en aandacht geven;
en ooit wordt iedereen ervoor gevraagd.*

*Bid voor die ons van nabij zijn voorgegaan;
en we missen allen wel iemand.*

Ter dankbare nagedachtenis noemen bij:

*Wie gedenkt dankt;
wie dankt gedenkt die leven.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Gij die leven zijt;
schepper liefde vader heet -
als aangeboren de mens in het hart,
vanaf den beginne beleden
door uw stille getuigen van nature; -
gezien in zon en maan;
in de aarde die ons voedt,
draagt en bergt in haar schoot; -*

*bevestigd en betwijfeld, gezocht
en gemeden en de eeuwen door
geroepen bij de wieg en het graf.*

*Gij naar wie wordt uitgezien
als naar onze hoop vervuld,
een hemel die ons wacht; -*

*die telkens weer hoogste goed
en vaste grond, ziel en zaligheid
van mens en leven blijkt te zijn; -*

*in woord en beeld niet te vangen,
maar enkel te beleven in
liefde gevraagd en liefde gegeven -*

*Gij bent gezien in een mens,
Jezus van Nazaret: U als een zoon
geworden, ons een naaste gebleven.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Hij is in de wereld
licht voor blinden, lied voor doven
woord voor stommen geworden.*

*Hij ging met die belast beladen
gebukt geknakt door het leven gaan;
reikte ziek en gemeden de hand.*

*Onecht, onoprecht verdroeg hij niet,
schone schijn ontmantelde hij
en zag in kindergen de hemel dagen.*

*Hij huiverde voor de beker van het lijden
totdat hij in vol vertrouwen zeggen kon:
Vader - ik leg me bij U, in U neer.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Hij heeft de avond voor zijn sterven
brood genomen, het gezegend
en gebroken met de woorden:
Dit ben Ik en Ik zeg u
dat ge met mij aan tafel
zult eten en drinken in Vaders huis.*

*Hij heeft de beker met
alles wat hem lief en heilig is
overgedragen aan die bij Hem waren
met de woorden: neem de beker
van Mij over en drink hem samen;
maak een nieuw begin en
doe wat ik heb gedaan.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*De hoop op leven
in het hart van mensen verankerd,
de komst van een wereld van vrede,
het visioen van de voltooiing
door Hem gezien, geopend -*

*zijn vaste vertrouwen dat alles
zich tenslotte ten goede keert, -
zijn geloof in leven
doorheen de dood, hoe dan ook -*

*het kan ons niet meer ontnomen,
niet onder stof bedolven,
niet in een graf begraven worden.*

*Bid zoals hij,
bid in zijn naam.*

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Woord en lied

*Mensen gevraagd die
van hun hart geen moordkuil maken,
maar het tegenover
wie of wat dan ook eerlijk,
openlijk durven luchten.
Mensen die zeggen
wat hen echt aan het hart gaat.*

A.: WAT IN MENSEN LEEFT *t.: M. Zagers*
AAN VREUGDE EN VERDRIET, *m.: W. Vogel*
HET WORDT GEDRAGEN
OP DE WOORDEN VAN EEN LIED.

*Mensen gevraagd die,
geletterd of ongeletterd,
zelf hun koers bepalen,
niet met de stroom meedrijven.
Mensen die hun geweten
niet uit handen geven.*

**A.: WAT IN MENSEN LEEFT
AAN DROOM EN VISIOEN,
HET STAAT GESCHREVEN
IN VERHALEN NU EN TOEN.**

*Mensen gevraagd die
niet slaafs gehoorzamen of
'wijselijk' hun mond houden,
niet alles op z'n beloop laten.
Mensen die, van hoog tot laag,
vrij zichzelf durven zijn.*

**A.: WAT IN MENSEN LEEFT
AAN TWIJFEL EN GELOOF,
HET HOUDT ONS GAANDE
ALS EEN STILLE STEM VAN HOOP.**

ZEGENWENS.

ZEGENEN WIJ ELKAAR
DAG AAN DAG
MET HART EN HANDEN.
LAAT,
WAAR WIJ GAAN EN STAAN
EEN NIEUWE GEEST
DE WERELD BEZIELEN.

MOGE GOD ONS ZEGENEN
IN DE NAAM VAN DE VADER,
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.

AMEN.

ORGELSPEL